

Posudok k inauguračnému konaniu

doc. PhDr. Ľubomíra Guziho, PhD.

Posudok vychádza z podkladov predložených doc. PhDr. Ľubomírom Guzim, PhD., pracovníkom Inštitútu rusistiky Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove spolu so žiadosťou o vymenúvacie konanie za profesora v odbore inauguračného konania 2.1.28 slovanské jazyky a literatúry. Posudzované podklady obsahujú profesijný životopis, prehľad doterajšej pedagogickej činnosti a dosiahnutých výsledkov, publikačnú činnosť, zoznam ďalších preukázateľných ohlasov na vedeckú činnosť, vedecko-pedagogickú charakteristiku uchádzača o vymenovanie za profesora, zoznam ďalších pôvodných vedeckých, odborným a umeleckých prác a výkonov, ohlasy na publikačnú činnosť, prehľad riešených výskumných, resp. umeleckých prác uchádzača, doklad o vlastnej vedeckej škole, charakteristiku najdôležitejších vedeckých výsledkov, zhodnotenie osobného vedeckého prínosu.

Uvedené podklady sú dostatočne podrobné, aby bolo možné posúdiť a komplexne zhodnotiť odborné kvality a predpoklady uchádzača o vymenúvacie konanie za profesora.

Svoju pedagogicko-vedeckú dráhu začal doc. Ľubomír Guzi po ukončení učiteľského štúdia ruského jazyka a dejepisu na Pedagogickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach so sídlom v Prešove. Jeho vedecká dráha začala ukončením doktorandského štúdia, vykonaním štátnej rigorózneho skúšky a získaním titulu docent na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove. V rámci zvyšovania svojej kvalifikácie a jazykových zručností absolvoval niekoľko študijných a vedeckých pobytov v zahraničí, v Moskve ale aj v Kazani.

Intenzívnu vedeckú prácu začal po nástupe do riadneho pracovného pomeru na Filozofickej fakulte PU v Prešove na katedre ruského jazyka neskôr na Inštitúte rusistiky, kde i po zmenách názvov pracuje doteraz.

Pedagogická činnosť

Diapazón jeho pôsobenia a odovzdávania nadobudnutých vedomostí a jazykových zručností ale aj odbornej a vedeckej profilácie je pomerne široký. Okrem tvorivej vedeckej

práce si významnú pozornosť zaslúži aj jeho pedagogická činnosť. Z predložených materiálov, štúdiom interných materiálov univerzity a aj osobného poznania môžeme konštatovať, že je zameraným a všestranným pedagógom, ktorý nové myšlienky nielen tvorí, ale ich aj prenáša do vlastnej pedagogickej práce. Dôkazom toho je aj 13 študijných predmetov, ktoré počas svojho pôsobenia zabezpečoval a vyučoval na všetkých troch stupňoch vzdelávania. Nielen že prednášal odborné disciplíny morfológiu, historickú gramatiku, dejiny a kultúru Ruska, odborný preklad, historické reálie ruského jazyka, geografiu Ruska a iné, ale pôsobil aj ako lektor ruského jazyka na externých pracoviskách. Je členom rôznych komisií (atestačných, štátnicových, maturitných a iných), tlmočníkom a prekladateľom, je zapojený do radu metodických seminárov a konferencií. Doc. Guzi počas svojho pôsobenia na univerzite preukázal, že výsledky jeho tvorivej a vedeckej činnosti efektívne odovzdáva študentom a mladým vedeckým pracovníkom pedagogickou činnosťou zodpovedajúcou profesorskej hodnosti.

Ocenením tejto práce je pozícia garanta 10 študijných predmetov a spolugaranta pre študijný program všeobecná jazykoveda – tretí stupeň, cudzie jazyky a kultúry – druhý stupeň prekladateľstvo a tlmočníctvo - druhý stupeň. Vyzdvihujem aj jeho členstvo v odborových komisiách, vo vedeckých komisiách a radách, skúšobných komisiách a redakčných radách zahraničných vedeckých časopisov (Opera Slavica, Filologičeskij vestnik). Uznáním a ocenením jeho vedeckej činnosti sú aj mnohopočetné zahraničné a domáce prednáškové pobyty a pozvané prednášky. K najvýznamnejším oceneniam a uznaniam vedeckých výsledkov zamestnávateľskou inštitúciou sú nesporne *Cena dekana* za monografickú prácu, *Ďakovná listina dekana* FF PU v Prešove za nadpriemerné výsledky v oblasti vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti, ale aj členstvo v Európskej škole autorov učebníc ruského jazyka v dialógu kultúr a menovanie riaditeľom Ruského centra Prešovskej univerzity v Prešove.

Vo svojej vedecko-výskumnej činnosti sa sústreďuje na oblasť lingvokulturológie a jazykových reálií. Teoretické východiská pre svoje výskumy si vytváral dlhoročnou pedagogickou praxou. V centre jeho pozornosti bol vzťah k hmotnej a duchovnej kultúre národa, štúdium zákonitosti fungovania lingvokultúrem. Keďže v ostatnom období zaznamenávame u nás, ale aj v iných krajinách celý rad jazykových javov, ktoré sú podmienené zmenami v Rusku a tento významný sociolingvistický fenomén ovplyvňuje jazykovo komunikačný systém ruštiny, ako aj ďalších jazykov je preto štúdium, skúmanie kultúry, komparácia s inými kultúrami a jazykmi t.j. medzikultúrna analýza chválihodným počínom.

Práca v tejto oblasti, kde dospel k názoru, že veľkú výpovednú hodnotu poskytuje skúmanie jazykových jednotiek, ktoré odrážajú nacionálne osobitosti kultúry národa – nositeľa jazyka, napomáha k dekodovaniu jazykovej osobnosti. Takto smerované profesijné zameranie premietnuté v bohatej publikačnej činnosti i vo vlastných kvalifikačných prácach na získanie titulu PhDr., PhD. a docenta prináša dôležité poznatky a riešenia uvedenej problematiky na Slovensku. Do slovenskej lingvistickej teórie vnáša nové pohľady, poznatky i terminologický aparát. Preukazuje schopnosť preniknúť do neprebádaných oblastí uvedenej problematiky a s ňou úzko súvisiacich doteraz neriešených otázok fenoménu lingus sovietica.

Publikačná činnosť

Predložená štatistika záznamov publikačnej činnosti obsahuje celkovo 143 záznamov. Dominantné z pohľadu rozvoja rusistiky sú v tejto štatistike monografie, vedecké štúdie, vysokoškolské učebnice ale aj vedecké a odborné práce. Vo WoS a Scopuse sú evidované 3 vedecké práce. Doc. Guzi sa prezentuje rozsiahlou publikačnou činnosťou, v spojitosti s ktorou nielen plní požiadavky VR, ale ich v prevažnej väčšine ukazovateľov aj zjavne prekračuje. Za významný medzník v jeho vedeckých aktivitách považujem monografie, ktoré idú v intenciách rozvíjania teórie a metodológie kulturologického prístupu k analýze jazyka a spoločnosti. O prospešnosti práce doc. Guziho svedčí štatistika ohlasov zahrňujúca 144 položiek, z toho 6 sú ohlasy v zahraničných a domácich publikáciách registrovaných v citačných databázach. Výsledky získané vedeckým výskumom sa snaží smerovať hlavne do reálnej pedagogickej praxe, ale nezaostáva ani v snahe o presadenie nových myšlienok v zahraničných časopisoch, monografiách a ďalších prácach.

Jeho príspevky mali veľký ohlas nielen pri predstavovaní myšlienok na domácich a zahraničných konferenciách, publikáciách doma i v zahraničí, ale i pri konkrétnej príprave študentov bakalárskych, magisterských a doktorandských študijných programov. V učiteľskej komunite je uznávaným odborníkom presadzujúcim nové myšlienky a hlavne realizujúcim konkrétne aktivity popularizácie ruského jazyka.

Vedecko - výskumná činnosť

Výsledky vedeckej práce prezentované v jednotlivých publikáciách boli navrhnuté a overené v mnohých projektoch. V predloženom portfóliu figuruje 10 projektov, z toho 2 projekty (VEGA a KEGA), v ktorých vystupoval ako zodpovedný riešiteľ, 4 projekty ako zástupca projektu a 4 projekty ako člen. Projektová činnosť uchádzača svedčí o kvalite výskumu a jeho výsledkov ocenených grantovými agentúrami.

Vlastná vedecká škola

Výsledky vedeckej práce a ich transfer na spolupracovníkov a študentov, hlavne doktorandov, jasne naznačujú, že doc. Guzi preukázateľne vytvoril vedeckú školu v oblasti lingvokulturológie, ktorá sa do centra pozornosti dostala aj pod vplyvom spoločenských zmien v Rusku. Skúmanie vzájomného vzťahu jazyka a kultúry, jazykových jednotiek, ktoré odrážajú nacionálne osobitosti kultúry jazyka pomáha k dekodovaniu jazykovej osobnosti. Vytvorenie vedeckej školy je dokumentované nielen výstupmi vlastnej vedeckej, publikačnej a projektovej činnosti, ale aj 36 obhájenými bakalárskymi prácami, 19 magisterskými prácami, úspešným ukončením 3 rigorózných a 2 dizertačných prác. Doktorandi sa pod jeho vedením venovali a venujú prierezovo oblastiam výskumu lingvokulturológie súčasného ruského jazyka ale aj slovo tvorbe a precedenčným menám.

Úspešnosť diplomantov a doktorandov dokumentuje kvalitu vytvorenej vedeckej školy a jej postavenie v slovenskej rusistike. Svojou vedeckou-výskumnou a publikačnou činnosťou prispieva k rozvoju odboru.

Záver

Na základe posudzovaných podkladov predložených doc. PhDr. Ľubomírom Guzim, PhD., na základe výsledkov vo vedeckej, pedagogickej a projektovej činnosti, ohlasov a jeho pôsobenia vo vedeckej komunite a v neposlednom rade i na základe osobného poznania doc. Guziho, jeho osobnostných, pedagogických, odborných i vedeckých charakteristík konštatujem, že zodpovedajú profesorskej hodnosti.

Odporúčam, aby menovanému doc. PhDr. Ľubomírovi Guzimu, PhD. po úspešnom inauguračnom konaní a po splnení všetkých vysokoškolskou legislatívou predpísaných podmienok, bol udelený akademický titul profesor v odbore habilitačného konania a inauguračného konania 2.1.28 slovanské jazyky a literatúry.

V Nitre, 9. 3. 2020

Prof. PaedDr. Elena Zelenická, PhD.